

smrti cesarja Maksa in razpadu mehikanskega cesarstva se je vrnil z drugimi vred nazaj v Evropo in popustil ženo, kateri je obljubil, da pride za njim, kedar si on v Evropi dobí kako službo. Domú prišedši ne prikriva nikomur, in tudi svoji materi ne, da je oženjen, in sploh se je ta govoricca razširila po deželi. V Novem mestu, kjer je služil za poštnega odpravnika, se seznanil z gospodičino M. Konšekovo, ktera je imela šolo za odgojevanje deklitstva; a ker se ta noče pečati z oženjenim, jame on tajiti svoj zakon, češ, da je to govoricca zatrosil le zato, da bi od svoje matere dobil večo denarno podporo. Da bi jo še bolj prepričal, da je samec, dobí od polkovnika Leisserja spričalo, da se v Mehiki ni oženil. Ona se dá prepričati; zveza med njima postaja vedno ožja in slednjič se poročita 22. septembra v fari pri sv. Jakobu v Ljubljani. — Bila sta tedaj mož in žena, — kar pride iz Berolina dopis na Dunaj, da zapuščena žena želi zvedeti kaj o nezvestem svojem možu, in da se revidira z otrokom tako slabo godí, da se je obrnila do nemškega podpornega društva v Mehiki, ktero jej je tudi dalo malo podporo kot ženi Nemca. Na to se mu natveze pravda, da pride v sodnijsko preiskavo, ktera je trajala blizo 2 leti in spravila mnogo dokazov zoper njega na dan, dasiravno je vse tajil. Dobilo se je nekaj pisem, ktere je on iz Novega mesta pisal Rozariji, dalje je bilo poslanih tudi nekaj družih pisem iz Mehike, in pridjan je bil poročni list iz cerkvenega zapisnika v Mehiki; našla se je dalje še priča poroke itd. — Pri obravnavi se je zatožencu vse to prebralo in pokazalo, a on v enomer taji, rekoč, da je bilo sicer vse za poroko pripravljeno, a da poroke vendar ni bilo. Slovesnost v dvorni cerkvi z nekimi srebernjaki je bila le na videz, da bi se potolažil pobožni duh Rozarije in njene žlahte, zlasti matere; tedaj ni bil zakon nič družega ko privoljen konkubinat. — Priča Schaffer, fregatni stotnik, kateri je bil poprej zatoženca prednik, ni bil pričujoč tisti čas in je namestnika Pradillo imel; na dvoru pobožnega cesarja Maksa se take sleparije niso nikdar podpirale. — Priča Horvat potrdi, da je bil nazoč pri civilnem zakonu. Vrh teh je še mnogo družih dokazov, ktere zaradi obširnosti tukaj preskočimo; le to naj še omenimo, da Leisser, kateri mu je dal zaželjeno pismo, da ni oženjen, je naredil to pismo le na podlagi mehikanskih zapisnikov, v ktere pa se zadeve straže palače niso zapisovale. Po končanem dokazovalnem obravnavanju je državni tožnik Hren ostal pri zatožbi in pretresši vse dokaze zoper zatoženca je predlagal, da se obsodi v enoletno težko ječo, ter da sodnija izreče, da je drugi zakon po postavi neveljaven; tudi naj zatoženec izgubi priimek plemstva. — Zagovornik dr. Razlag je v izvrstnem govoru spodbijal dokaze, rekši, da ni ne eden jasen. Vkljub težavnemu stanju zagovornika v taki zadevi se je jako odlikoval in posebno povdarjal, da je v Mehiki vse neredno bilo, da predložena pisma nimajo postavne veljave, ker poročni list, ki je posnetek iz poročnih matic, nima podpisa in ime Palacios ni poverjeno, kakor je v mednarodnem občenju predpisano. Takih pomanjkljivosti je več dokazal in med temi tudi to, da nobena priča ni bila zaslišana, ki ste vsled poročnega izpiska pri poroki zraven bili, namreč: nevestina sestra Regina in Dragotin Wagner. Horvat po predloženih pismih ni bil pričujoč pri poroki, ampak le pri informaciji in pred Pradillom, poveljnikom cesarskega dvora, sam pa je trdil, da je pri poroki bil, vendar je pristavil, da mu niso znani cerkveni obredi, ker nikdar sam ni bil oženjen. Dr. Razlag je na dalje razvijal v svojem govoru, ki je dobre tri četrt ure trajal, da osumbe za-

stran zakonskega stanú svojega varovanca utegnejo za ktero drugo kaznjivo dejanje gledé na konkubinat ali na po zvijači dobljene denarne podpore za dokaz služiti, tukaj pa gré za hudodelstvo dvojnega zakona, ki s predloženimi pismi nikakor ni dokazano itd. V tako nejasnem slučaju ni mogoče, da bi se njegov varovanec obsodil; k večemu naj bi se vsa stvar izročila po §. 4. reda kaz. pravde zakonski sodniji ali pa celó preložila, da bi se vnovič pozvedelo zaradi veljave dokazov. — Zatožencu vidno prihaja lože pri srcu med tem govorom, ter je nekaj bolj veselega obraza. A govor zagovornikov mu ni dovolj pomagal, sodnija se je poprijela predlogov ces. tožnika in zatoženca spoznala krivega hudodelstva dvojnega zakona ter mu odločila še več kakor predlagano kazen, ker ga je obsodila v težko ječo 15 mesecev. Ves potrt naznani obsojeni pritožbo zoper to rzsodbo. — Omeniti še moramo, da bo otrok iz družega zakona po postavi zakonsk, dasiravno je zakon razrušen, kakor je dr. Razlag jasno dokazal iz konkordata od 8. oktobra 1856. l., št. 185, in ces. ukaza od 3. junija 1858. l., št. 92 drž. zakonika, vsled kterege se otroci za zakonske imajo, če eden roditeljev ni vedel za zakonski zadržek; s tem ukazom je ta določba postala občna postava, ki veljá za vse državljane in ko bi ravno konkordat ne veljal, veljati mora ta ukaz še vedno tudi za 28 milijonov katoličanov v našem cesarstvu, ker bi se sicer s 7 milijoni nekatoličanov ugodniše ravnalo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Danes imamo s političnega polja malo novic povedati. Delegaciji v Peštu ste ustavile delovanje in ga začnete 10 dni po novem letu; dela imate še toliko, da ga ne bote dovršile pred koncem meseca januarija, posebno zato, ker je ogerska delegacija zeló počasna. Tudi cesar in ž njim trije državni ministri (Beust, Kuhn in Lonyay) so se 18. dne t. m. iz Buda-Pešta vrnili na Dunaj, cesar pa gré kmalu v Tirole, da ondi čez božične praznike na gradu Trautmansdorfu ostane, kjer že celo zimo cesarica prebiva. — O novih ministrih ni še ne duha ne sluha; da bi federalistični možje že zdaj prišli do krmila, ni misliti; za ministre stare Giskrove garde tudi ustavoverci ne marajo, drugi liberalci si pa tudi ne upajo na vrhunec stopiti, ker dobro vedó, da so kmalu spet na tleh. Res smo tako deleč jo priribali, da je še ministrov težko dobiti. — Državni kancelar Beust je na spomenico českih deklarantov dr. Riegerju tako strastno in tako neprevdarjeno odgovoril, da se vidi, da mož, ki je Avstrijo tako zavozil, ne more je spraviti v pravi kolovoz. — Črnomorskemu vprašanju je pristopilo zdaj še Luksemburško, ktero je pruska vlada tako s trte izvila kakor francosko vojsko. — Iz francosko-nemškega bojišča nič posebnega; nemška armada še zmirom nima poguma bombardirati Pariza; nasproti pa se sliši, da francosko armado čedalje bolj navdaja navdušenost za boj.

Hvaležno potrjujem milodare za ubogo vdodo od gosp. J. G., — b. A. Z. Dr. Jan. Bleiweis.

Za pogorelce v Klečah od gosp. Antona barona Zoisa 50 gold.

Žitna cena

v Kranji 19. decembra 1870.

Vagán pšenice 6 fl. 10. — rži 4 fl. 20. — ječmena 2 fl. 70. — ovsá 2 fl. 20. — soršice 4 fl. 60. — ajde 3 fl. 80. — prosa 3 fl. 20. — krompirja 1 fl. 65. — fižola 3 fl. 52.